

زندگی دانش

عجیب اما واقعی

یک حامی افراطی حقوق حیوانات این درخواست عجیب را مطرح کرد اهدای خون به پشه‌ها به جای کشتنشان!

یک حامی حقوق حیوانات گفته که مردم نباید پشه‌ها را بکشند بلکه باید به آنها اجازه دهند خون اهدایی‌شان را بگیرند! این حامی افراطی حقوق حیوانات عنوان کرده پشه‌ها خون انسان‌ها را می‌مکند تا برای تخم‌هایشان پروتئین به دست بیاورند. آیا انسان‌ها به مادری که برای فرزندان آینده‌اش به دنبال غذاست، حمله می‌کنند؟

این اولین بار نیست که صحبت‌هایی عجیب از جانب حامیان افراطی حقوق حیوانات مطرح می‌شود و شاید‌آخرین بارهم نباشد، اما مساله این است که این قبیل صحبت‌ها تا چه اندازه بر مبنای دانش و چه اندازه متکی بر احساسات بی‌پایه‌است؟

مخالفتان تبعیض میان گونه‌های مختلف جانوری (Anti-species) نظیر این حامی افراطی حقوق حیوانات کسانی هستند که ارزش‌های برابری را برای حیوانات قائل می‌شوند؛ از نظر این گروه از حامیان افراطی، هیچ‌گونه تفاوتی میان یک گونه جانوری به شدت آسیب‌پذیر و در معرض خطر انقراض با یک‌حیوان اهلی که هیچ خطری هم بقای نسل آن را تهدید نمی‌کند، وجود ندارد. حتی اگر آن حیوان اهلی تهدیدی جدی برای بقای گونه جانوری به شدت آسیب‌پذیر و در معرض خطر انقراض باشد.

موضع‌گیری‌هایی از این دست، اغلب با مخالفت‌های جدی از جانب دست‌اندرکاران حفاظت از حیات وحش مواجه می‌شود چنان که نظرات مخالف زیادی هم در واکنش‌ها صحبت‌های این حامی حقوق پشه‌ها مطرح شده و بعضی حتی آن را یک دیوانگی غیرمفید خوانده‌اند.

صرف نظر از این‌که خواسته مورد اشاره این فرد برای نکشتن پشه‌ها به هیچ‌وجه از نظر علمی مورد تأیید نیست، متخصصان بهداشت و سلامت تأکید دارند عفلاتی‌ترین کار این است که اجازه ندهید، پشه‌ای بی‌دلیل شما را نیش بزند. پشه‌ها صرفا مزاحمت برای انسان‌ها ایجاد نمی‌کنند، بلکه برخی از آنها می‌توانند بیماری‌های خیلی جدی را نیز به انسان‌ها منتقل کنند. این به آن معنا نیست که انسان‌ها می‌توانند حشرات را بی‌دلیل نابود کنند. بسیاری از حشرات برای زنجیره‌های غذایی و اکوسیستم‌ها بسیار حائز اهمیت هستند اما این‌که گفته شود به پشه‌ها اجازه دهید بی‌دلیل شما را نیش بزنند، ادعایی کاملا غیرمنطقی است.

فهرست ۳۱ طرح فناوریانه در ۳ حوزه پزشکی، فنی و مهندسی و کشاورزی خدمت رهبر انقلاب ارائه شده که پس از تأیید، بودجه مورد نیاز آنها از محل صندوق توسعه ملی مصوب شد پشه‌ها در نزدیکی منازل بود.

توصیه متخصصان بهداشت این است که در صورت سفر به مناطق بکر طبیعی به‌ویژه سفر به جاهایی که احتمال گزیدگی با پشه‌های خطرناک وجود دارد، مراقبت‌های مضاعفی انجام شود. حتی جالب است بدانید برخی گیاهان خانگی هم هستند که پشه‌ها را از خانه شما دور می‌کنند. گیاهانی مانند اسطوخودوس، ریحان، گل همیشه‌بهار، سنبل‌الطیب و نعنای فلفلی پشه‌ها و مگس‌ها را از محیط اطراف دفع می‌کنند.

منابع: NSW و The Times

عکس:

چاوش هموندی جام جم

دانش‌بنیان نقش دارد، اما توان اجرایی کافی برای جلوگیری از واردات فناوری‌های تولید شده در کشور را ندارد. در حال حاضر جای خالی متولی تولید و کاربردی کردن فناوری به طور جدی در کشور احساس می‌شود. اگر متولی مشخصی برای توسعه فناوری کشور وجود داشت، در حوزه‌های گوناگون نیازسنجی می‌شد، ماموریت به صورت مشخص به نهادهای مانند جهاد که ظرفیت تولید فناوری را دارد، واگذار می‌شد؛ سپس زمانی که فناوری مورد نیاز تأمین می‌شد، سازمان‌ها ملزم به بهره‌برداری از آن بودند. نه این‌که فناوری موجود را همچنان از خارج از کشور وارد کنند. برای دستیابی به این موضوع نیاز است وزارتخانه‌ای به صورت مجزا یا نهادهی مشخص علمی و صنعتی استفاده می‌شد قدرت اجرایی کامل مسؤولیت تولید و کاربرد فناوری در کشور را به‌عهده بگیرد و در برابر دولت، مجلس و مردم پاسخگو باشد. از سوی دیگر مشکل تأمین منابع مالی نیز از دغدغه‌های اساسی این روزهای فناوران کشور است. پیشتر معمولاً از سرمایه‌گذارهای خارجی استفاده می‌شد که البته تأمین سرمایه از منابع خارجی خودش از عوامل جلوگیری‌کننده از تحقق کامل استقلال در زمینه فناوری بود؛ زیرا کشور سرمایه‌گذار معمولاً در شروط خود تولیدکننده را مجبور می‌کرد تا از تجهیزات ساخت کشور خودش استفاده کند و به همین دلیل تجهیزات و زیرساخت‌های مورد نیاز برای توسعه یک فناوری در کشور فراهم نمی‌شد. در حال حاضر باید به فکر راهکارهایی باشیم که بتوانیم حجم بالای نقدینگی در کشور را به سمت تولید و ایجاد ارزش افزوده هدایت کنیم.

مهم‌ترین خواسته جهاد دانشگاهی از مسؤولان چیست؟

مسؤولان ارشد اجرایی، توانمندی‌های کشور را باور کنند و شروع توسعه فناوری‌ها را به تأخیر نیندازند تا بتوانیم با حداکثر توان کشور در حوزه‌های گوناگون به توانایی کافی دست پیدا کنیم. بدون شك ما توانایی دستیابی به دانش فنی فناوری‌های موجود در دنیا را داریم، به شرطی که زمان را هدر ن داده و هزینه مورد نیاز برای توسعه آن را انجام دهیم. باید پیش از هرچیزی همه باور کنند تولید فناوری نقش پایه‌ای در توسعه اقتصاد دانش‌بنیان و مقاومتی خواهد داشت. از سوی دیگر یکی از بهترین روش‌های صدور انقلاب به سایر کشورها و تأمید کردن دشمنان این است که صاحب دانش و فناوری باشیم و حتی آن را به سایر کشورها صادر کنیم. اقتصاد دانش‌بنیان و توان دفاعی قدرتمند متکی به فناوران داخلی مهم‌ترین نشانه‌های قدرت انقلاب خواهد بود.

جهاد دانشگاهی به دنبال این است که مأموریت توسعه دانش فنی مورد نیاز برای زنجیره کامل صنعتی در حوزه‌های مختلف به آن واگذار شود. برای توسعه داخلی صنعت باید تلاش کنیم دانش فنی کل زنجیره صنعت مورد نیاز را به صورت داخلی توسعه دهیم، در غیر این صورت زمانی که صنعتی بر مبنای تجهیزات، مهندسی پایه و مواد خارجی توسعه پیدا کند، همچنان وابسته خواهد بود. در حال حاضر در حوزه ریلی، آب‌شیرین‌کن‌ها، صنعت کانی‌های فلزی مانند مس، آلومینیوم و فولاد به صورت کامل آمادگی توسعه دانش فنی پایه و دانش مورد نیاز برای ساخت تجهیزات این صنایع را داریم. ما در این موارد ظرفیت‌های بخش‌های مختلف کشور را ارزیابی کرده‌ایم و می‌توانیم با مدیریت آنها این صنایع را در کشور به صورت کامل توسعه دهیم. در مجموع سال آینده و سال بعد از آن را با اجرای ۳۱ طرح فناوریانه و با توافقات خوبی که با معاونت علمی و فناوری برای تأمین بودجه مورد نیاز برای برخی از این طرح‌ها صورت گرفته، سال‌های تحول کشور در حوزه فناوری می‌دانیم و امیدواریم با تلاش همه بخش‌ها بتوانیم به این مهم دست یابیم.

ساخت قدرتمندترین رادار لیزری جهان در چین

رسانه‌های دولتی چین از آغاز ساخت قدرتمندترین رادار لیزری جهان توسط محققان این کشور برای مطالعه سپر خورشیدی زمین خبر دادند. به گفته رسانه‌های دولتی و محققان مطلع از این پروژه، این رادار یک برد تشخیص هزار کیلومتری خواهد داشت که ده برابر بیشتر از لیزرهای موجود است و برای مطالعه ذرات اتمسفری مورد استفاده قرار می‌گیرد که اولین خط دفاعی زمین علیه عناصر متخاصم از فضای بیرونی مانند پرتوهای کیهانی و بادهای خورشیدی را تشکیل می‌دهد. / ایرنا

برنامه جدید ناسا برای شناسایی حیات در سیاره‌های فراخورشیدی

از آنجا که برخی مواردی که به عنوان نشانه‌های حیات در دیگر منظومه‌ها تلقی می‌شود نوعی خطاهای محاسباتی و شناختی ستاره‌شناسان است، در ماموریت جدید ناسا تعامل میان ستاره‌ها و سیاراتی که به دور آنها می‌چرخند به طور دقیق بررسی می‌شود تا مشخص شود کدامیک از آنها زمینه مناسبی برای شکل گیری حیات را دارد. / مهر

گفت‌وگوی اختصاصی جام جم با دکتر حمیدرضا طیبی رئیس جهاد دانشگاهی در سالروز تأسیس این نهاد

توسعه فناوری متولی می‌خواهد

مجموعه جهاد دانشگاهی در چهار دهه گذشته نقش مهمی در تولید علم و تأمین نیازهای فناورانه ارگان گوناگون کشور به‌ویژه در حوزه پزشکی، صنعت و کشاورزی داشته است. تشکیل این نهاد شانزدهم مرداد ۱۳۵۹، به‌عنوان بازوی کمکی ستاد انقلاب فرهنگی در اسلامی کردن فضای دانشگاه‌ها به‌تصویب ستاد انقلاب فرهنگی رسید. به مناسبت سی‌ونهمین سالروز تأسیس جهاد دانشگاهی با دکتر حمیدرضا طیبی که سال‌هاست هدایت این مجموعه فرهنگی و پژوهشی را در کشور بر عهده دارد درخصوص وضع پژوهش و فناوری کشور در یک‌سال اخیر گفت‌وگو کرده‌ایم. او معتقد است جهاد دانشگاهی امروز بیش از هر چیز به‌باور مدیران و مسؤولان کشور به‌توانمندی‌های فناوران داخلی نیاز دارد تا وقتی از صدور انقلاب سخن می‌گوییم، این صرفاً سخنی مبتنی بر شعار جلوه نکند و مشمول محصولات و دستاوردهای فناورانه انقلاب اسلامی نیز باشد.

عسل اخویان طهرانی

دانش

فناوری‌ها و محصولاتی است که ما را به سایر کشورها وابسته کرده است. من معتقدم در حال حاضر ظرفیت کافی برای بروز این خودکفایی در فناوران کشور وجود دارد. جهاد دانشگاهی همان‌گونه که در گفت‌وگوی سال پیش با جام جم مطرح شد، آمادگی کامل برای رفع نیازهای فناورانه وزارتخانه‌ها و نهادها به صورت مأموریت‌محور را دارد. اما با وجود این هنوز هیچ وزارتخانه یا نهادهی برای ایجاد مأموریت و نیازی که دارد به جهاد مراجعه نکرده است. به همین دلیل از رهبر انقلاب تقاضای دیدار کردیم تا بتوانیم دستاوردها و توانمندی‌های جهاد را خدمت‌شان ارائه کرده و درخواست کنیم که با توجه به ظرفیت بالای جهاد نیازهای کشور را به صورت مأموریت به جهاد دانشگاهی واگذار کنند.

این امکان در سوم آبان ۹۷ فراهم شد که نتیجه آن بسیار مثبت بود و فناوری‌ها مورد تأیید و تشویق ایشان قرار گرفت. ایشان در این جلسه دستور دادند با وزارتخانه‌ها و سازمان‌هایی که می‌توانیم فناوری مورد نیازشان را تأمین کنیم تعامل داشته باشیم تا تمام نهادها از این دستاوردها استفاده کرده و از توانمندی‌های جهاد آگاه شوند. از سوی دیگر فهرستی از فناوری‌هایی که جهاد می‌تواند در جهت رفع وابستگی کشور فراهم کند نیز از ما خواسته شد. بر این اساس فهرست ۳۱ طرح فناوریانه در سه حوزه پزشکی، فنی و مهندسی و کشاورزی خدمت رهبر انقلاب ارائه شد که پس از تأیید، بودجه مورد نیاز آنها از محل صندوق توسعه ملی مصوب شد و در حال حاضر چهار ماه است منتظریم تا بانک مرکزی این بودجه را به جهاد دانشگاهی اختصاص دهد.

پس از این دیدار تغییر در روند مراجعه نهاد‌های دولتی به جهاد دانشگاهی ایجاد شد؟

پس از این دیدار، تماس‌ها و جلسات را با قطعاً بهتر بود مسؤولان و مردم ما در شرایط پیش از تحریم به فناوری‌های داخلی رومی‌آوردند تا تولیدکنندگان ما بدون دغدغه تأمین مواد اولیه و تجهیزات مورد نیاز محصول خود را تولید کنند. شرایط تحریم سرعت دستیابی به محصول و فناوری را کند می‌کند و معمولاً کارفرمایان این موضوع را در نظر نمی‌گیرند. برای مثال در یکی از پروژه‌هایمان برخی تجهیزات مورد نیاز به دلیل کاربرد ثانویه در صنایع نظامی، توقیف شدند و مجبور شدیم طراحی را به صورت کامل تغییر دهیم. این به معنی از دست‌دادن زمان و تأخیر در تحویل محصول است. باوجود این از آنجا که پیش از این فرصت کافی به فناوران داخلی داده نمی‌شد، شرایط کنونی این فرصت را فراهم آورده که مسؤولان صدای فناوران داخلی را بشنوند.

رهبر انقلاب همواره تأکید بسیار زیادی بر استفاده از توانایی جهادگران کشور در حوزه علوم و فناوری داشته و دارند حتی در دیدار اخیرشان با ائمه جمعه نیز از جهاد دانشگاهی به عنوان یکی از مجموعه‌های جوان و پرتوان کشور برای رفع نیاز از بیگانگان یاد کردند. برنامه جهاد برای بی‌الزکردن شرایط تحریم چیست؟

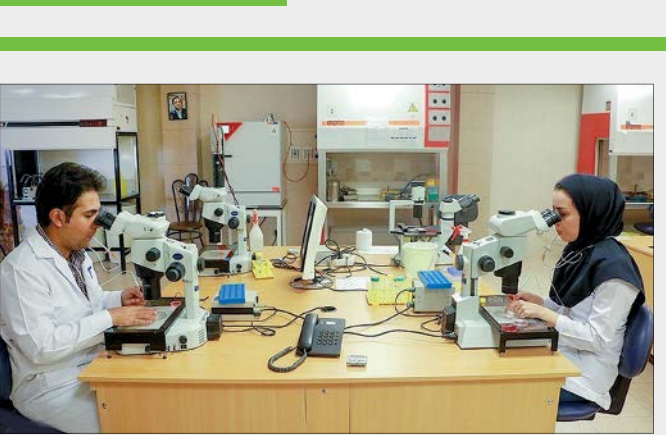
یکی از بهترین راهکارها برای گذر موفق از شرایط تحریم و بی‌اثر کردن تلاش دشمنان برای عقب نگه داشتن ایران، قطعاً باور توانایی‌های خودمان برای بومی‌سازی و ایجاد

برخی وزارتخانه‌ها و نهادها مانند وزارت نفت، وزارت جهاد کشاورزی، آموزش و پرورش، بنیاد مستضعفان و ستاد اجرایی فرمان امام برگزار کردیم که نتایج مثبتی داشته و همکاری‌هایی با وزارت نفت، بنیاد مستضعفان و ستاد اجرایی فرمان امام برای استفاده از فناوری‌های تولید شده در جهاد و همچنین اعلام نیاز برای بومی‌سازی‌های فناوری‌های مورد نیازشان در حال شکل‌گیری است. اما هنوز تا خودمان مراجعه نکنیم و توانمندی‌ها و دستاوردهایمان را اعلام نکنیم نهادها به ما مراجعه نمی‌کنند. به علاوه سرعت تصمیم‌گیری در کشور پایین است. شاید به این علت که هنوز اهمیت فناوری به عنوان راه‌حل پایه‌ای نیازهای کشور به درستی مشخص نشده است. تأمین ارز برای آلاهای مصرفی ساده‌تر است تا تأمین ارز برای رفع مشکلات فناوری‌های پایه‌ای که می‌تواند وابستگی کشور را به مراتب کاهش دهد. با توجه به ماهیت توسعه فناوری، دستیابی به هر دانش فنی و تولید فناوری جدید امری زمان‌بر است. اما از سوی دیگر، در دنیا فناوری‌ها با سرعت بسیار زیادی در حال توسعه هستند. بنابراین اگر بخواهیم در تعلل در تصمیم‌گیری این موضوع را به تعویق بیندازیم، ممکن است زمانی به فناوری دست پیدا کنیم که تاریخ مصرف آن گذشته است.

مهم‌ترین دغدغه حوزه فناوری در شرایط کنونی را چه می‌دانید؟

در سال‌های اخیر با توجه به اهمیت روزافزون فناوری نسبت به گذشته، نیاز هست تا توجه ویژه‌ای به این امر داشته باشیم. فناوری در کشور متولی مشخصی ندارد در حالی‌که به‌شدت در این مورد احساس نیاز می‌شود. اگرچه در مصوبه سال ۸۳ این متولی‌گری به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری سپرده شده است. اما با توجه به ماهیت دانش‌جویی و آموزشی این وزارتخانه و نقشی که در تولید علم و تربیت نیروی انسانی متخصص دارد، عملاً مجال پرداختن کافی به مساله فناوری در این وزارتخانه فراتر از سطح آزمایشگاهی وجود ندارد. معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری نیز بیشتر در تولید فناوری و نشان‌دادن اهمیت توسعه فناوری

نیازهای پایه‌ای برای احیای فناوری در کشور

دیگر از مواردی که این روزها گریبانگیر فناوران است، اختصاص ارز دولتی به واردکننده‌هاست. به عقیده من در شرایط کنونی تخصیص یارانه بیش از آن که کمک‌رسان باشد، موجب ایجاد فساد در سازوکارهای دولتی شده است. شاید بهتر باشد که قیمت ارز یکپارچه شود که تناسب بازار به شکل بهتری برقرار شود تا تولیدکننده اگر مجبور می‌شود با قیمت بالاتری مواد

اولیه تهیه کند و محصول گران‌تری تولید کند، محصولش همچنان نسبت به نمونه‌های وارداتی صرفه اقتصادی داشته باشد. البته نگرانی از افزایش قیمت‌ها و افزایش فشار کم‌کم‌رسان باشد، موجب ایجاد فساد در سازوکارهای دولتی شده است. شاید بهتر باشد که قیمت ارز یکپارچه شود که تناسب اختصاص یافتن یارانه و کمک‌هزینه به اقشار کم‌درآمد کار دشواری نخواهد بود.